Sjávarútvegsráðstefnan - 25. nóv 2016

Fiskeldi á Íslandi - staða og horfur

Höskuldur Steinarsson
Landssamband Fiskeldisstöðva

Sjávarútvegsráðstefnan - 25. nóv 2016

- Hvers vegna erum við að þessu eldisveseni..?
- Framleiðslan - atvinnuuppbyggingin
- Umræðan um fiskeldið – helstu rangfærslur
- Helstu áskoranir fiskeldisins á Íslandi

Hvers vegna erum við eiginlega að þessu eldisveseni..?

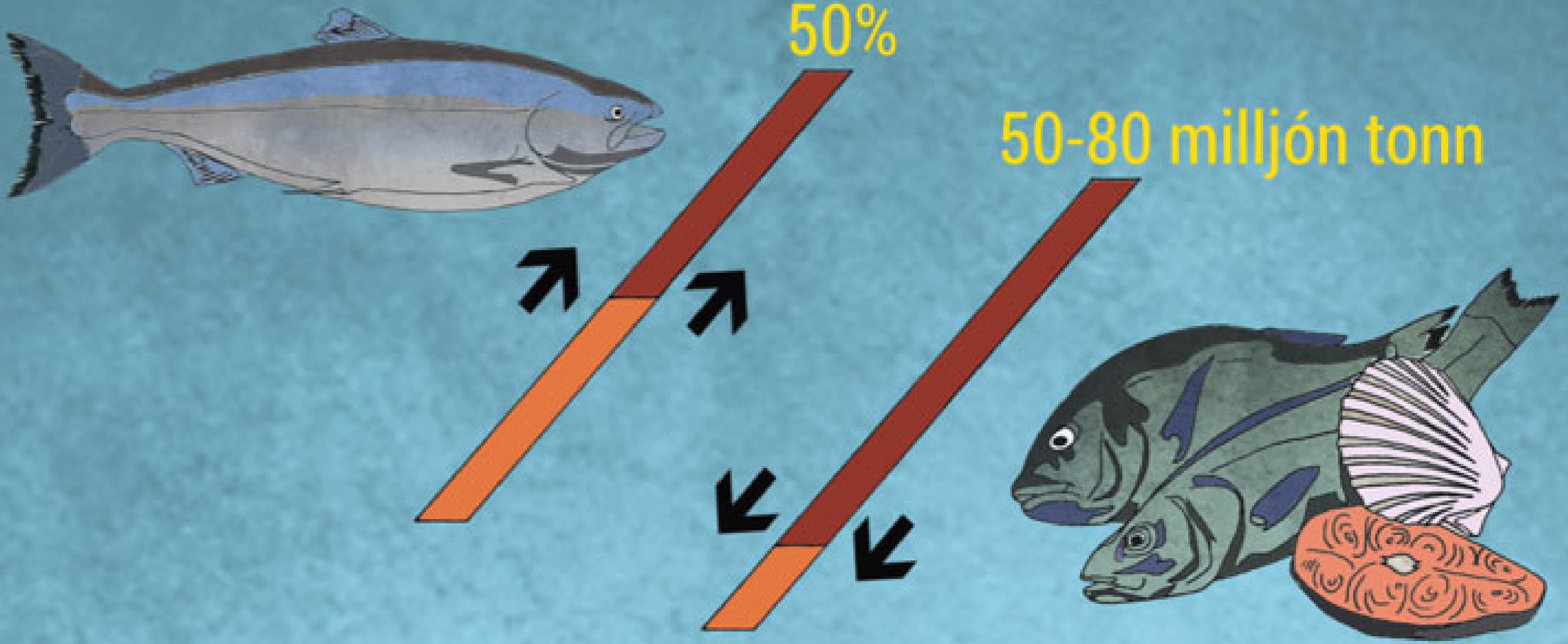

Eldisfiskur á heimsvísu - bláa byltingin?

Ásókn í villta sjávarstofna er of mikil á heimsvísu. 50% af þeim eru ofnýttir og í útrýmingarhættu.
SÞ áætla að skortur á sjávarfangi muni nema
50-80 milljónum tonna árið 2030.

Miðað við mannfjöldaspár mun neysla dýraprótíns aukast um 73% fram til ársins 2050

1/5 mannkyns sækir prótín sitt úr sjávarfangi

Rúmlega 50% af öllu sjávarfangi sem neytt er í heiminum kemur úr eldi

Auka verður fiskeldi til muna á næstu árum – alls staðar þar sem hægt er

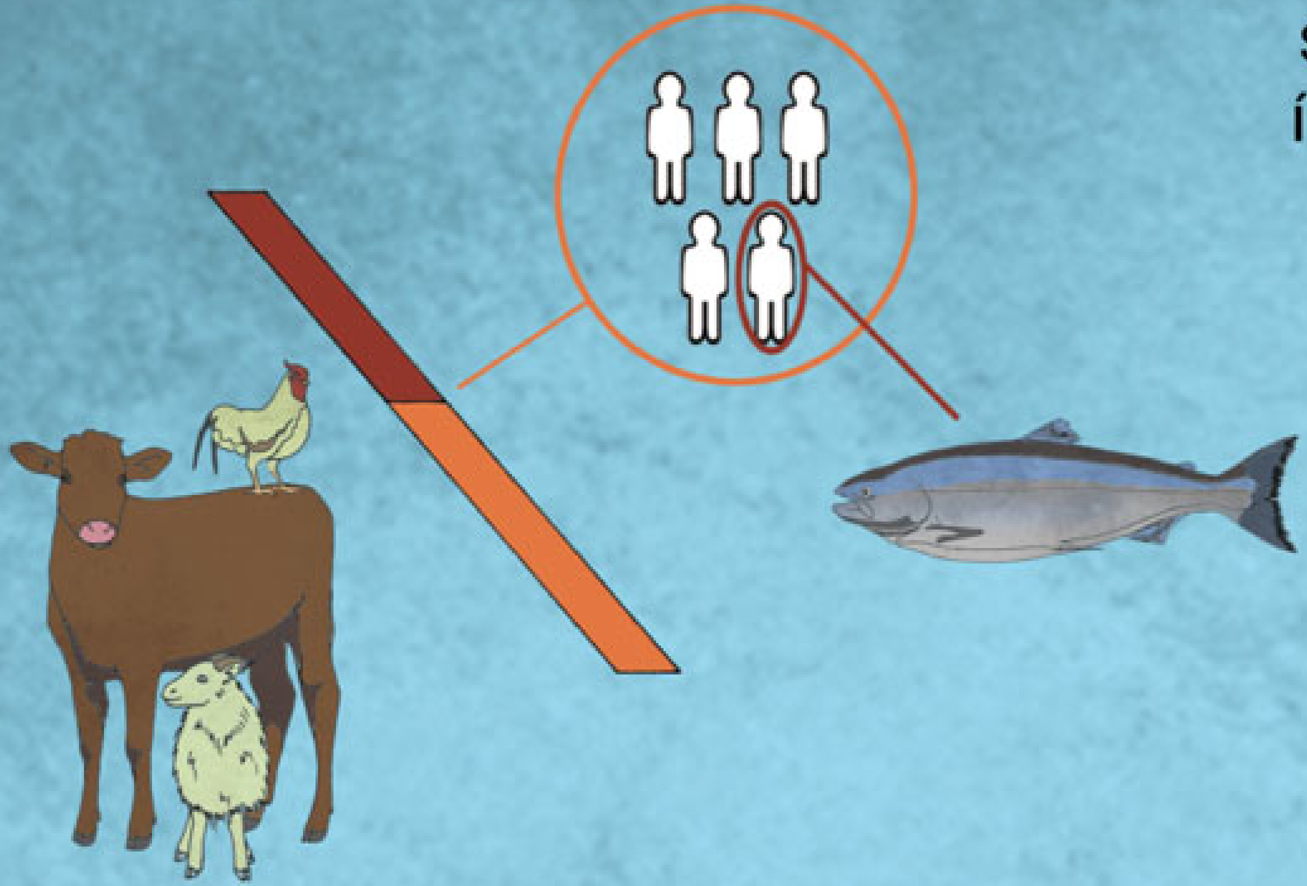

Ræktanlegt landrými fer minnkandi

– var 0,38 ha/pr manneskju árið 1970 en verða 0,15 ha árið 2050.
Vatnsnotkun á hverja manneskju aukist hlutfallslega mjög mikið – gríðarleg vatnsnotkun við matvælaframleiðslu. Vatnsauðlindir jarðar eru takmarkaðar og geta illa mætt mannfjöldaaukningu komandi ára.

Landnýting ein og sér mun ekki fæða heiminn

2-4 lítrar
í neysluvatn

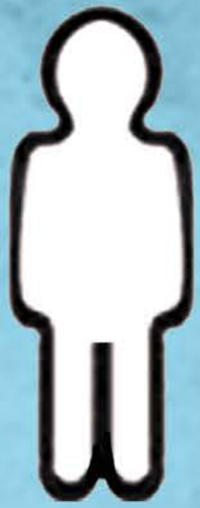

2-5.000 lítrar
í óbeina neyslu

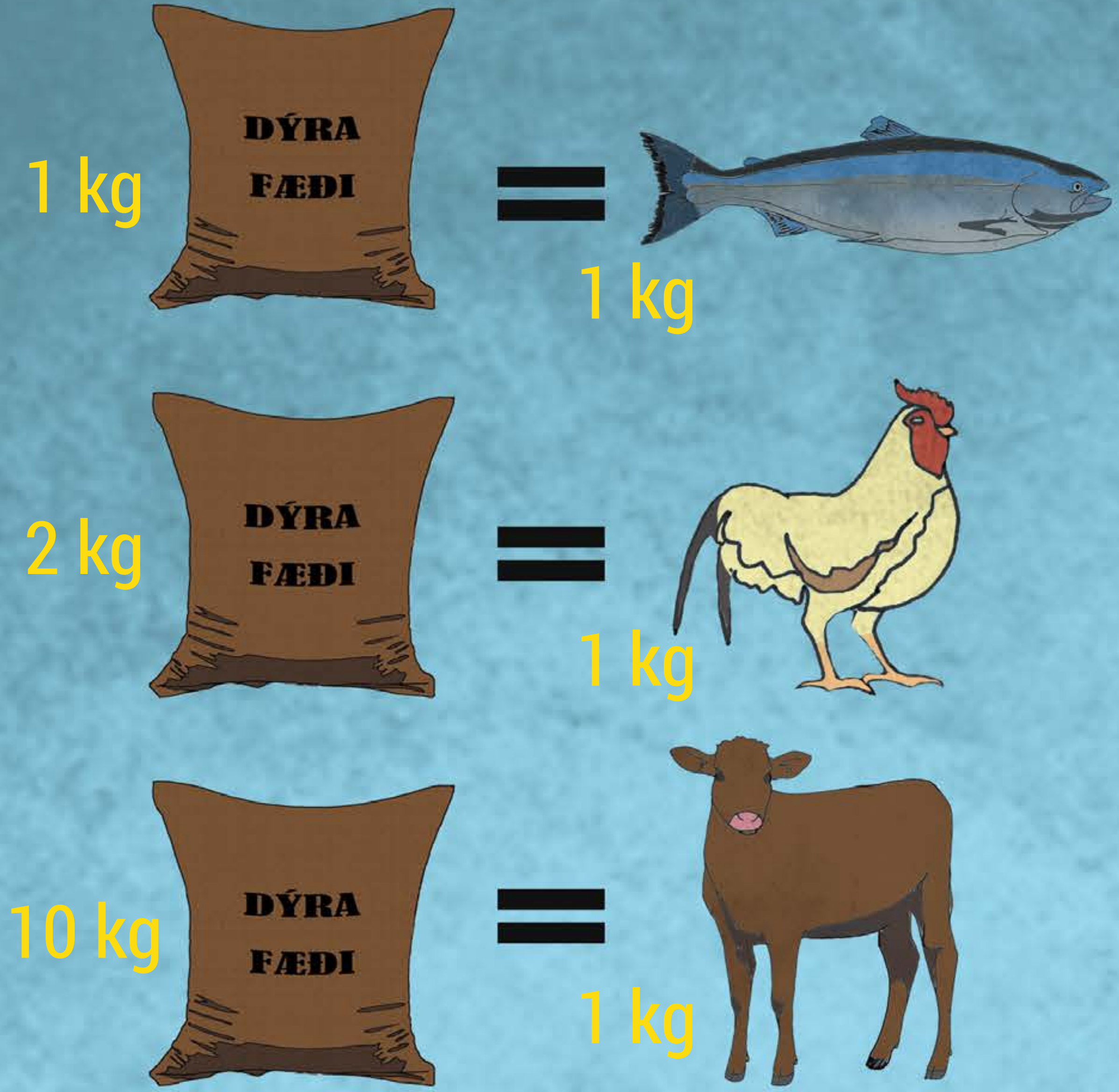

Hvað er þetta eigin-lega mikið vatn?

Lax =
900 ltr/pr 6 kg fisk

Hrísgrjón =
3.500 ltr/kg.

Nautakjöt =
15.000 ltr/kg.

Og svo er það fóðrið...

Sjávarútvegsráðstefnan - 25. nóv 2016

Framleiðslan – Atvinnuuppbyggingin á landsbyggðinni

Fiskeldi á Íslandi - framleiðsla

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*
Lax Atlantic Salmon	6.894	1.158	292	714	1.068	1.083	2.923	3.018	3.965	3.260	8.000	11.000
Bleikja Arctic Charr	1.426	2.851	3.124	2.405	2.427	3.021	3.089	3.215	3.471	3.937	4.200	4.280
Regnbogi Rainbow Trout	10	11	6	75	88	226	422	113	603	728	2.500	2.500
Hekluborri Tilapi	0	0	0	0	0	2,5	0,3	0,8	0,5	0,6	0,6	0,6
Þorskur Cod	1.412	1.467	1.502	1.805	1.317	877	892	482	310	74	0	0
Lúða Halibut	141	31	39	49	72	33	13	0,2	0	0	0	0
Sandhverfa Turbot	47	70	51	68	46	20	28	58	0	0	0	0
Senegal flúra Senegal Sole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	290	500	700
	9.930	5.588	5.014	5.116	5.018	5.263	7.368	6.887	8.349	8.290	15.200	18.481

Heimild: MAST *Áætlun -

LANDSSAMBAND FISKELDISSTÖÐVA

Laxfiskar í sjókvíum - leyfð eldissvæði við Ísland

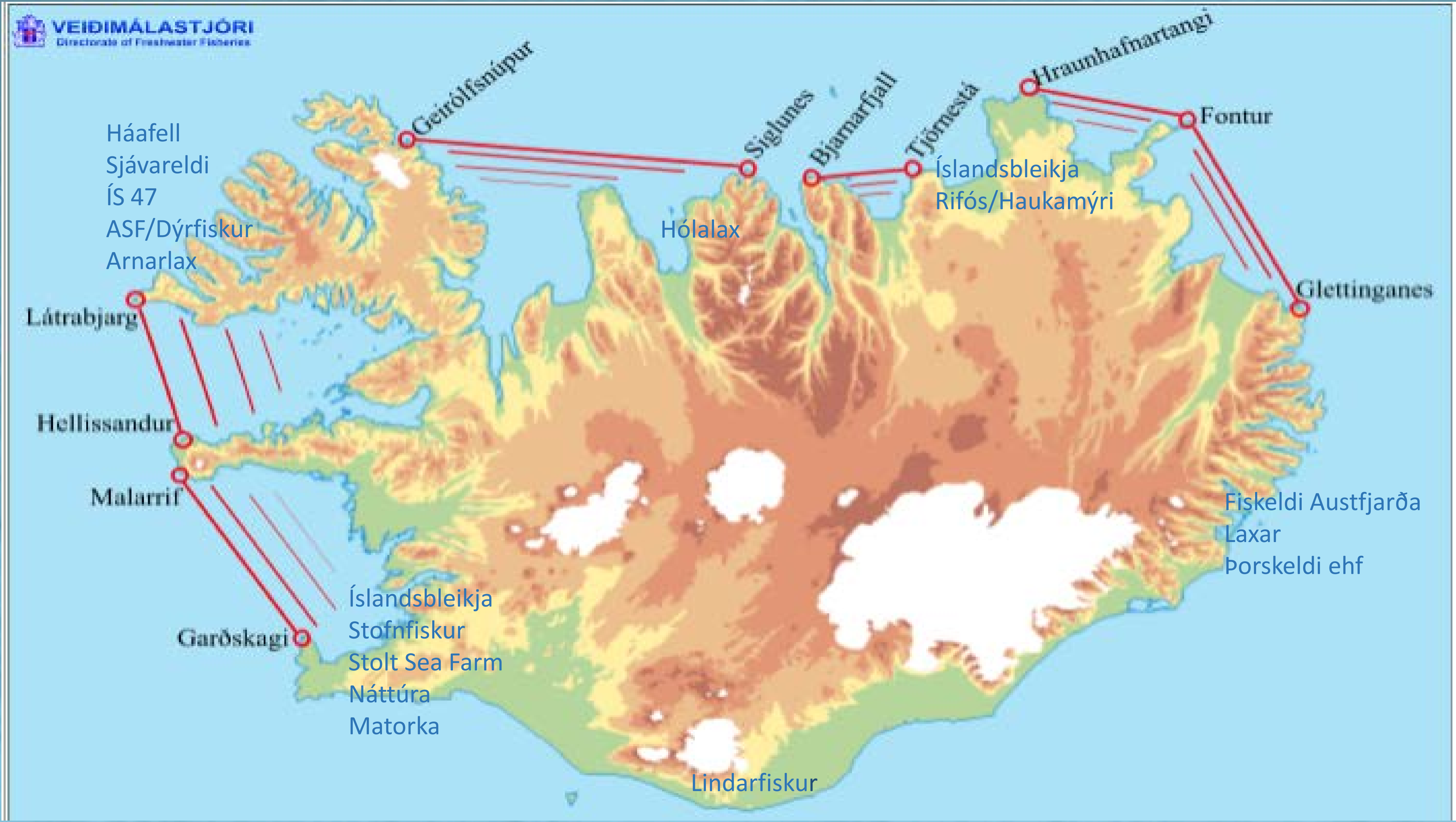

LANDSSAMBAND FISKELDISSTÖÐVA

Laxeldi í sjókvíum - afleiddu verkefnin

Almenna viðmiðið er 15-20 bein störf á hver 1.000 tonn af framl. laxi
....og annað eins af afleiddum störfum. Hvar liggja þau?

- **Fóður**
  I. Framleiðsla
  II. Flutningar – land/sjó
  III. Fóðurprammar – þjónusta og viðhald
  IV. Tæknilausnir - tækniþróun

- **Þjónusta við sjókvíar**
  I. Þrif á nótum í sjó
  II. Viðhald
  III. Köfun/eftirlit
  IV. Nótaþvottur á landi

Laxeldi í sjókvíum - afleiddu verkefnin

LANDSSAMBAND FISKELDISSTÖÐVA

Frh..

- **Fiskeldisbátar**
  I. Þjónusta og viðhald

- **Flutningar**
  I. Aðföng
  II. Afurðir – land og sjó

- **Vinnsla og pökkun**
  I. Aðföng
  II. Umbúðir – framleiðsla..?
  III. Undirverktakar

Sjávarútvegsráðstefnan - 25. nóv 2016

Laxeldi á Íslandi – Umræða á villigötum..?

Fullyrðingar sem gjarnan sjást um laxeldið:

- ***Lyfjasull sem mengar lífríkið?***
  - Engin sýkla- né lúsalyf verið notuð á Íslandi

- ***Mengar á við milljónaborgir?***
  - Stórlega ýkt. Og allt lífrænt!
  - Burðarþolsmat skilyrði og forsenda sjálfbærrar starfsemi

- ***Fóðurframleiðslan ósjálfbær - gengur á fiskistofna?***
  - Vottaðir framleiðendur nota vottað fóður

- ***Laxeldi á Íslandi aldrei staðið undir sér – fellur allt á skattgreiðendur?***
  - Einfaldlega rangt, fjárfestar bera eigin áhættu – hreinsun eldissvæða

- ***Fiskeldið allt upp á land!***

Fiskeldið allt upp á land..?

LANDSSAMBAND FISKELDISSTÖÐVA

- Fyrir 15.000 tonna framleiðslu í sjókvíum þarf landssvæði sem nemur rúmlega 3.300 knattspyrnuvöllum!

- Bara að fylla þau ker tæki 0,01 % af árlegri vatnsnotkun íslendinga

- Raforkan sem fer í það...? Sótspor...?

Sem sagt: ALGERLEGA ÓRAUNHÆFT!

Erfðablöndun við villta stofna – Er hún aðalmálið?

LANDSSAMBAND FISKELDISSTÖÐVA

- Eitt og sér stærsta forvarnarverkefni okkar eldismanna, í samstarfi við stjórnvöld
- Það þarf ítrekaðar endurteknar slysasleppingar á sama svæði
  - ➢ Leyfin eru tímabundin og afturkræf
  - ➢ Svæðaskiptingin
    - ✓ 20.000 tonn alin í sjókvíum frá aldamótum án neikvæðra áhrifa á villta stofna eða annarra þekktra áhrifa á umhverfið
  - ➢ Umhverfismat verkefna
    - ✓ Öll stærri verkefni hafa farið í gegnum UM – ekkert stöðvast en framkomar aths sem leitt hafa til þrengri ramma verkefnanna
  - ➢ Burðarþolsmat viðtaka (fjarða)
    - ✓ Gríðarlega mikilvægt fyrir alla að slíkt fari fram – samstarf við Hafró
    - ✓ Umhverfissjóður sjókvíaeldis
  - ➢ Heildræn stefnumótun fiskeldis á Íslandi að hefjast

Heildræn stefnumótun fiskeldis á Íslandi?

- LF hefur kallað eftir þessu um nokkurn tíma
- Unnið með aðkomu stofnana og hagsmunaaðila
- Heildstætt mat á framleiðslu- og vaxtarmöguleikum greinarinnar
- Mun veita stofnunum leiðarljós í sinni vinnu – draga úr togstreitu
- Setur stjórnsýslunni markmið og pólitíkinni viðmið
- Auðveldar fyrirtækjunum að starfa – veitir haldreipi
- Stuðlar að gagnsæi og minnkar líkur á hagsmunaárekstrum
- Hefst strax í vetur

Sjávarútvegsráðstefnan - 25. nóv 2016

Helstu áskoranir fiskeldis á Íslandi á komandi árum

Helstu áskoranir framundan

- **Styrkja seiðaeldi á Íslandi – Mjöööög mikilvægt!**

- **Ná sátt um sjókvíaeldið**
  - ➢ Stefnumótunin
  - ➢ Regluverkið - búnaðarstaðlar – svæðaskiptingin – burðarþols-/umhverfismöt

- **Tryggja að rannsóknarstarf haldi áfram**
  - ➢ Burðarþolsmat fyrir öll svæði
  - ➢ Svæðaskiptingin varin

- **Vinna að ímyndarmálum íslensks fiskeldis innanlands og utan**

3000 FÓTBOLTAVELLIR☺

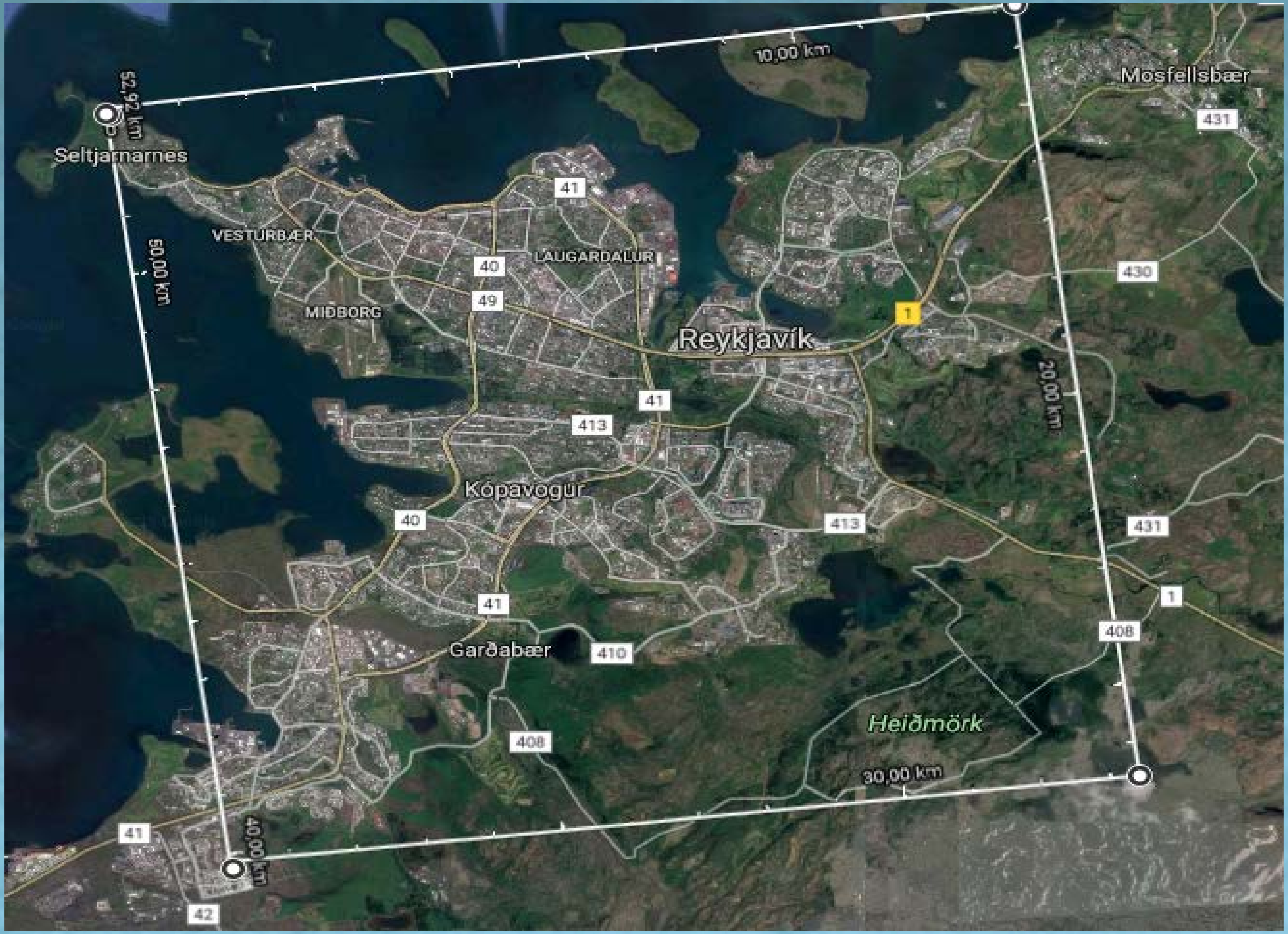

3000 FÓTBOLTAVELLIR☺